

הסדר משלים בעניין הסדרים כובלים בין חברות דלק לתחנות תדלוק

בין הממונה על הגבלים עסקיים

לבין דלק, חברת הדלק הישראלית בע"מ

הסדר זה, המובא לאישור בית הדין להגבלים עסקיים כאמור להלן, משלים את ההסדר בין חברות הדלק הוותיקות, המכונה "הסדר מוסכם בתיק ערר 2/93, 3/93 סונול ו-פז", לבין הממונה על הגבלים עסקיים. לפי האמור להלן ובכפוף להוראות הסדר משלים זה על נספחיו, מצטרפת דלק, חברת הדלק הישראלית בע"מ, לאותו הסדר מוסכם.

פרק א': הגדרות

1. בהסדר זה:

בית הדין להגבלים עסקיים - בית הדין להגבלים עסקיים שהוקם מכח חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988.

"בית הדין לחוזים אחידים" - בית הדין לחוזים אחידים שהוקם מכח חוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982.

"הבקשה" - בקשת אישור ההסדר המשלים בעניין הסדרים כובלים בין חברות דלק לתחנות תדלוק, המוגשת בזה בידי הממונה על הגבלים עסקיים לבית הדין להגבלים עסקיים.

"ההודעה המעדכנת" - הודעת הממונה על הגבלים עסקיים, מיום 14 בדצמבר 1995, המעדכנת את הודעת הממונה, כהגדרתה להלן.

"הודעת הממונה" - הודעת הממונה על הגבלים העסקיים, מיום 28 ביוני 1993, בהתאם לסעיף 43 לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988, בנוגע להסדרים כובלים בין חברות דלק לתחנות תדלוק.

"הערר" - ערר, שהוגש ביום 29 ביולי 1993, על ידי חברת דלק, כהגדרתה להלן, על הודעת הממונה על הגבלים עסקיים.

"חברות הדלק שהצטרפו להסדר" - פז חברת נפט בע"מ, סונול ישראל בע"מ, וחברת דלק.

"חברת דלק" -

דלק, חברת הדלק הישראלית בע"מ.

"תאגיד משותף" -

כל אחת מהחברות וכל חברה בת או חברה קשורה לכל אחת מהחברות המנויות להלן:

- שרותי תעופה בע"מ;
- שעל (שעווה ומוצרי לוואי) בע"מ;
- פדסקו (מוצרי נפט) בע"מ;
- החברה המאוחדת ליצוא נפט בע"מ;
- שרותי טנקרים בע"מ.

"תחנת תדלוק" -

עסק קמעונאי לממכר דלק ומוצרי נפט אחרים לציבור הרחב.

פרק ב': אישור בית הדין

2. הסדר זה מוגש לאישור בית הדין להגבלים עסקיים, והוא יכנס לתקפו רק לאחר קבלת אישור כאמור, אם יינתן, ובכפוף לכל הוראה אחרת של בית הדין להגבלים עסקיים.
3. על אף האמור בסעיף 2 לעיל, הנספח להסדר זה נכנס לתוקף לאלתר, וכאמור בהוראותיו הוא אינו מותלה בכל אישור או בכל תנאי אחר.

פרק ג': הסכמי אספקה בלעדית

4. בפרק זה, "הסכם אספקה בלעדית" - כל תניה בהתקשרות, שהתחייבו בה לאחר מועד הגשת הבקשה, לאספקת מוצרי דלק על ידי חברת דלק לתחנת תדלוק המחייבת את מפעיל התחנה, שהוא בעל זכויות בעלות או חכירה או חכירת משנה במקרקעי תחנת התדלוק או מי שהוקנו לו זכויות כאמור, לרכוש באורח בלעדי מחברת דלק מוצרי דלק לצורך מכירתם או שיווקם בתחנת התדלוק, והכל בין במישרין ובין בעקיפין, באמצעות שותפות או בכל דרך אחרת.
5. תקופת הסכם אספקה בלעדית לא תעלה, בין במישרין ובין בעקיפין, על שלוש שנים; לא יחודש הסכם אספקה בלעדית אלא במשך מחצית השנה הקודמת למועד סיום הסכם האספקה הבלעדית שחידושו מתבקש.
6. על אף האמור בסעיף 5 לעיל, תקופת הסכם אספקה בלעדית המתייחס לתחנת תדלוק, אשר במסגרת כריתתו התחייבה חברת דלק לשאת במלוא או כמעט במלוא מימון הקמת תחנת התדלוק, לא תעלה על 14 שנים ממועד פתיחת שירותי תחנת התדלוק לציבור הרחב, או כל מועד אחר שייקבע לענין זה על ידי בית הדין להגבלים עסקיים כאמור בסעיף 11 להלן.
7. על אף האמור בסעיף 5 לעיל, תקופת הסכם אספקה בלעדית המתייחס לתחנת תדלוק שבה יבוצעו במימונה של חברת דלק עבודות שיפוץ ו/או חידוש משמעותיות או שיפורים מהותיים דומים לא תעלה על 7 שנים ממועד תחילת האספקה על ידי חברת דלק, או כל מועד אחר שייקבע לענין זה על

ידי בית הדין להגבלים עסקיים כאמור בסעיף 11 להלן; לעניין זה, שיפור מהותי יהיה בשיעור שלא יפחת מ- 60% מעלות הקמת תחנת תדלוק דומה, אילו הוקמה, במועד השיפוץ.

8. הסכם אספקה בלעדית יהיה מאוזן והוגן, בשים לב למכלול האינטרסים הרלוונטיים.
9. הסכם אספקה בלעדית יהיה בנוסח שאושר על ידי בית הדין לחוזים אחידים. בתקופת הביניים שעד לקבלת אישור בית הדין לחוזים אחידים תתקשר חברת דלק בהסכמי אספקה בלעדית בנוסח שיוגש על ידה לאישור בית הדין לחוזים אחידים, ולאחר אישור נוסח החוזה יותאמו הסכמי האספקה הבלעדיים בכפוף לאישור בית הדין לחוזים אחידים.
10. לא תתקשר חברת דלק בהסכם אספקה בלעדית, בין במישרין ובין בעקיפין, עם בעל זכויות במקרקעין שהעביר לה את זכויותיו במקרקעין בהם ממוקמת תחנת התדלוק; לא תתקיים זיקה בין ההסכם מכווח רכשה חברת דלק זכויות במקרקעין לבין הסכם האספקה שייעשה ביחס לתחנת התדלוק הממוקמת על המקרקעין האמורים.
11. נוכח האמור בסעיף 10, הסכמי האספקה האמורים בסעיפים 5-7 יובאו על ידי חברת דלק לאישור בית הדין להגבלים עסקיים בהתאם לסעיף 7 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988. הממונה על הגבלים עסקיים סובר כי ראוי לאשר את ההסדר כמפורט לעיל, ובהתאם מתכוון ליתן המלצתו לבית הדין לאשר את ההסכמים כאמור.
12. לעניין התקשרות של חברת דלק בהסדרים המתייחסים לנכי צה"ל, כפי שהם נהוגים מעת לעת, עם מנהל מקרקעי ישראל ואגף השיקום במשרד הביטחון, ייקבעו כללים ייחודיים ההולמים את נסיבות המקרה, והכללים דלעיל כפי שהם לא יחולו עליהם.

פרק ד': שחרור תחנות תדלוק

13. בפרק זה, "הסכם חכירה מקובל" - הסכם המקנה זכות לחכירה ראשית או זכות לחכירה משנית לחברת דלק במקרקעין שדמי החכירה האחרונים ששולמו לפיו במועד דכאן או קודם לו, או שהוסכם לפיו על תשלומם, הם אחד מאלה:

(א) תמורה בסכום שאינו נמוך מדמי החכירה המשתלמים - לפי המתאים - למנהל מקרקעי ישראל, למוסד ללא כוונת רווח, לרשות מקומית, לאיגוד ערים, או לתאגיד על פי דין, בגין אותו חלק במקרקעין בהם ממוקמת תחנת התדלוק, בין שדמי החכירה משתלמים באופן שנתי ובין שהם הוונו בהתאם למקובל לענין זה במנהל מקרקעי ישראל;

(ב) תמורה בסכום שאינו נמוך מסכום המחושב לפי 4% מעמלת המפעיל, על בסיס קביעת מנהל הדלק שבמשרד האנרגיה באוקטובר 1993, כשהיא צמודה למדד במועד התשלום האחרון הקודם להסדר זה, והכל בין שדמי החכירה משתלמים באופן שנתי, ובין שהם הוונו בהתאם למקובל בענין זה במנהל, בין שמדובר בתחנת תדלוק הממוקמת במקרקעין שבבעלות המנהל ובין שלא.

14. (א) הסכם בין חברת דלק לבין מפעיל תחנת תדלוק המתייחס לתחנת תדלוק, שאינה ממוקמת במקרקעין שלגביהם קיים הסכם חכירה מקובל, ואשר מחייב את בעל תחנת התדלוק לרכוש באורח בלעדי מחברת דלק מוצרי דלק לצורך מכירתם או שיווקם בתחנת התדלוק, תראה אותו חברת דלק כמסתיים לא יאוחר מ-30 ימים ממועד אישור ההסדר בידי בית הדין, והיא תודיע על כך עד אותו מועד לצדדים האחרים לכל הסכם כאמור. חברת דלק תראה את הסכם החכירה המתייחס לאותה תחנת תדלוק כמסתיים באותו מועד. אין באמור לעיל כדי לגרוע מזכויות השבה בעין או בשווי, או בנוגע לאותו חלק במקרקעין שאינו נוגע לתחנת התדלוק, או בחיובים כספיים וטענות אחרות אשר עומדות לצדדים, לפי טענתם.

(ב) למיטב בדיקת חברת דלק, תחנות התדלוק עמן היא קשורה ושעמן מסתיים ההסכם כאמור בס"ק (א) לעיל, הן כמפורט **בנספח 1** להסדר. אין בנספח זה כדי לגרוע מטענות מפעיל שתחנתו אינה כלולה בנספח דלעיל, כי ההסכם עמו נופל בגדר ס"ק (א), ואם פסק כך בית משפט או בית הדין להגבלים עסקיים, תראה חברת דלק את ההסכם עמו כמסתיים בהתאם לס"ק (א) לעיל.

(ג) על אף האמור בס"ק (א) לעיל, חברת דלק הודיעה לממונה על הגבלים עסקיים כי לאחר אישור ההסדר היא תגיש לבית הדין להגבלים עסקיים בקשות לאישורם של כשלושים הסכמים פרטניים בינה לבין מפעילי תחנות תדלוק, מתוך כלל ההסכמים הפרטניים המנויים בנספח א', וכי בכוונתה אף לבקש מבית הדין כי יעניק לגבי אותם הסכמים היתר זמני לתקופה שמעת אישור ההסדר ועד למתן אישור בידי בית הדין, אם יינתן כזה. הממונה הודיע לחברת דלק כי, משיקולים ענפיים של קידום התחרות הוא יתמוך בבית הדין באישור חלק מאותן בקשות כאמור, לתקופות קצובות ותחומות, לפי נסיבות העניין. בכל מקרה, יובאו הבקשות בפני בית הדין, להכרעתו.

(ד) אישר בית הדין בקשת חברת דלק להיתר זמני או קבוע לגבי הסדר פרטני פלוני, ינהגו הצדדים לפי הוראותיו. דחה בית הדין בקשה כאמור, יחולו מעת הדחיה על אותו הסדר פרטני הוראות ס"ק (א).

15. תקופת הסכם אספקה בלעדית, כמשמעותו בפרק ג', בין חברת דלק לבין תחנת תדלוק אשר חל עליה סעיף 14 (א) דלעיל, לא תעלה - במישרין או בעקיפין - על שנה אחת בכל פעם.

פרק ה': שונות

16. הסדר זה איננו מתיימר לגרוע, ואיננו גורע, שהוא זה מטענות הצדדים, או מטענות ועילות תביעה משל צד שלישי, בנוגע לקיומו או אי קיומו של הגבל עסקי בהתקשרות או התקשרויות של חברת דלק עם תחנות תדלוק, והכל בכפוף להוראות בית הדין להגבלים עסקיים ולקביעותיו.

17. הסדר זה אינו חל על הסכמים של חברת דלק עם מפעיל שאינו בעל זכויות במקרקעין שמכוחן רכשה חברת דלק את זכויותיה במקרקעי תחנת התדלוק, ושאינו בא מכוחו של מפעיל שהיה בעל זכויות כאמור.

18. מעת אישור הסדר זה בידי בית הדין להגבלים עסקיים תצומצם הודעת הממונה, כך שתחול אך ורק על הסכמי חכירה שאינם הסכמי חכירה מקובלים, כהגדרתם בסעיף 13 לעיל.
19. מעת אישור הסדר זה בידי בית הדין להגבלים עסקיים יושב להודעת הממונה, באשר להסכמי חכירה שאינם מקובלים כהגדרתם בסעיף 13 לעיל, תוקפה הראייתי כאמור בסעיף 43 (ה) של חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988.
20. אין בהסכם זה כדי לכבול את הממונה בנוגע לטיפול בפניות בנושא הגבלים עסקיים בתחומי משק הדלק בכלל, ובנושא אספקת דלק והסכמי בלעדיות, לרבות לגבי תנאיו של הסדר זה במקרה של שינוי נסיבות.
21. אין בהוראות הסדר זה כדי למנוע הגשת בקשה לבית הדין להגבלים עסקיים לאישור הסדר כובל, ואפשר שזה יהיה אף שונה בהוראותיו מאלה הקבועות בהסדר זה.

נספח להסדר: הוראות הנכנסות לתקפן לאלתר

על אף האמור בכל סעיף אחר בהסדר, חברת דלק מקבלת על עצמה לקיים הוראות נספח זה לאלתר, מבלי להידרש או להמתין לאישור בית הדין להגבלים עסקיים, ומבלי שביצוען יושעה או יעוכב אף אם יתנהלו הליכים משפטיים התוקפים הסדר זה או את הודעת הממונה, או המתיימרים למנוע את ביצוע מי מאלה.

1. חברת דלק מגישה במועד דכאןבקשה לתיקון הערר, לפיה מעת אישור ההסדר בידי בית הדין להגבלים עסקיים וללא כל תנאי יראה הערר כבטל, ולא יהא עוד תלוי ועומד. חברת דלק תנקוט בכל הצעדים הפורמליים הנדרשים למשיכת הערר באותו מועד, והיא לא תהא רשאית להגישו מחדש.

בקשת חברת דלק לתיקון הערר מצורפת בזאת ומסומנת כנספח 2 להסדר.

2. חברת דלק מודיעה בזה, באופן חד צדדי, כי היא רואה את ההסכמים עם מפעילי התחנות המנויות בנספח 3 להסדר זה כמסתיימים לא יאוחר מ- 45 ימים מהמועד דכאן, וכי היא תודיע בתוך 45 ימים כאמור על סיומם של הסכמים אלה לכל הצדדים להם. חברת דלק רואה את הסכט החכירה המתייחס לכל תחנת תדלוק כאמור כמסתיימים באותו מועד.

3. חברת דלק מסכימה בזה, באופן חד צדדי, על כניסתן לתוקף לאלתר של ההוראות הבאות שעניינן תאגידים משותפים:

(א) לא תהא יותר מחברת דלק אחת, מבין חברות הדלק שהצטרפו להסדר, בעלת מניות בתאגיד משותף, בתוך שלוש שנים החל מהמועד בו נכנס לתוקפו ההסדר לגבי חברות הדלק האחרות שהצטרפו להסדר;

(ב) בתוך תשעים יום מהמועד דכאן, יוודאו חברות הדלק שהצטרפו להסדר כי רק חברה אחת מביניהן תמנה מנהלים מטעמה לדירקטוריון התאגיד המשותף, ואילו שאר חברות הדלק שהצטרפו להסדר תהיינה רשאיות למנות מטעמן אך ורק דירקטורים העונים לתנאי כשירות של דירקטור מטעם הציבור.

(ג) בתוך שנה מהמועד דכאן, לא תהא בין שתי חברות דלק שהצטרפו להסדר או יותר, שותפות או הסדר אחר, במישרין או בעקיפין, בזכויות במקרקעי תחנת התדלוק או בהסכמי שיווק עם מפעיל תחנת תדלוק.

(ד) אין בהסדר זה כדי לגרוע מסיווג המשפטי של התאגיד המשותף בהתאם להוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988 ובכלל.